

Fragment uit Bas Rompa & Leen Van Durme, *Geld is gek!*, De Eenhoorn, 2021. Dit fragment mag uitsluitend gebruikt worden voor educatieve doeleinden en mag niet verder worden verspreid.

1

‘Mama, zijn wij rijk?’ Ik stop met het uitsmeren van pinda-
kaas op mijn boterham en kijk mijn moeder ernstig aan.
Ze kijkt met gefronste wenkbrauwen terug en schiet dan
in de lach. Ze kauwt snel op de hap die ze net van een
broodje kaas heeft genomen, want lachen en kauwen
kun je moeilijk tegelijk doen.

‘Wat is dat nu voor een vraag, Sofie?’

‘Dat moet je aan mijn juf vragen. We moeten een werk-
stuk maken over arm en rijk.’

‘Heeft ze uitgelegd waarom?’

‘Ze vertelde dat ze zich vanochtend op weg naar school
de koning te rijk voelde en vroeg aan ons of we wisten
hoe ze zich toen voelde.’

‘En dat wisten jullie?’

Ik knik. Thomas dacht dat de juf had gewonnen in de
loterij en nu miljonair was. Nina dacht dat de juf blij was
dat ze na het weekend weer les kon gaan geven aan haar
geweldige klas met leergierige onderdanen.

‘En? Hoe voelde de juf zich?’ vraagt mama.

Ik snijd mijn boterham met pindakaas doormidden en
leg de ene helft op de andere.

‘Supergelukkig,’ zeg ik en neem een hap.

‘Wat fijn voor de juf, dat ze zo graag naar haar werk gaat,’

zegt mama. 'En fijn voor jullie, want een supergelukkige juf geeft vast supergoed les.'

Ik neem weer een hap van mijn boterham en denk aan de reiger die de juf op het bord had getekend. Hij was volgens haar ook de koning te rijk, want hij had een dikke vis in zijn snavel.

Charlotte was kwaad geworden, volgens haar was die reiger de koning te rijk ten koste van die dikke vis. Daarover had de klas ongeveer tien minuten een felle discussie. Ik deed er niet aan mee, want mijn hersenen hadden het te druk met nadenken over die uitdrukking: volgens mij kan een juf zich alleen de juf te rijk voelen. En een reiger kan zich alleen de reiger te rijk voelen. En daarna bedacht ik: de koning heeft een rijk en is rijk, dus hij is dubbel rijk: de koning is te rijk, zou beter zijn. Volgens mijn hersenen dan.

'We mochten niet zelf kiezen met wie we het werkstuk gaan maken,' zeg ik. 'We moesten nummertjes trekken. Ik had vier, net als Wafaa en Teun.'

'Dat is slim van de juf, anders zou jij toch weer gekozen hebben voor Sara en Jip.'

'Dat zei de juf ook al, dat we volgend jaar in het middelbaar ook moeten samenwerken met kinderen die we niet kennen.'

'Maar Wafaa en Teun zijn jouw klasgenoten, die ken je toch wel?'

'Niet echt, mama. Van Wafaa weet ik eigenlijk alleen dat ze heel mooi kan tekenen, mooier dan juf Jansje, maar niet zo mooi als oma Olga. Ze tekent altijd Marokkaanse mozaïeken. In alles: huizen, dieren, bomen, auto's, vogels. Ik heb wel eens stiekem een foto van een van haar tekeningen gemaakt. Zien?'

'Graag,' zegt mama.

Ik haal mijn iPhone uit mijn broekzak en zoek de foto op. 'Mooi,' zegt mama. 'Grappig, een boom met vrolijke Marokkaanse bladeren.'

'Van Teun weet ik niks, alleen dat hij aan de andere kant van de stad woont en vaak te laat op school komt,' zeg ik, terwijl ik mijn iPhone terug in mijn broekzak stop. 'Overgewerkt, zegt hij dan altijd.'

'Hebben jullie al besproken hoe jullie het werkstuk aan gaan pakken?' vraagt mama.

'Nee, dat gaan we vanmiddag doen, het laatste half uur. Maar, mama: zijn wij rijk?'

Mama haalt een broodje uit de plastic zak en snijdt het doormidden. Ik zie aan de rimpels in haar voorhoofd dat ze diep nadenkt. Dat vind ik raar, het is toch niet zo moeilijk om meteen antwoord te geven? Of misschien juist wel? 'Ik moest net lachen omdat je vraag me herinnerde aan een vraag die op lakens was gezet, ze hingen aan de schoorsteen van een verlaten fabriek in België.'

'Wat stond erop?'

Mama smeert boter op de twee helften van het broodje en pakt de kaasschaaf.

‘In koeienletters stond er: Moeder, waarom leven wij?’

‘Moeder, waarom leven wij?’ herhaal ik. ‘Dat is toch een heel andere vraag?’

Mama legt twee plakjes kaas op de helften van haar broodje en doet het dicht.

‘Nou,’ zegt ze glimlachend, ‘dat weet ik nog niet zo zeker.’ Eerlijk gezegd had ik verwacht dat ze meteen zou zeggen: ‘Ja, wij zijn best wel rijk.’

Mama werkt parttime als kinderarts in het ziekenhuis in het centrum van onze stad en papa is leraar biologie op een middelbare school in een buitenwijk. We wonen in een huis in een mooie wijk. Ik weet niet of er alleen maar rijke mensen wonen, maar ze lijken niet echt op ons. Op veel opritten staan twee auto’s geparkeerd, een kleine en een grote. Wij hebben maar één auto, groot en oud. Als we een nieuwe kopen, moet het van mama een elektrische zijn.

De meeste mensen in de wijk hebben twee kinderen, ik ben enig kind. Soms denk ik: gelukkig maar, want als ik bij mijn vriendinnen Sara en Jip speel of huiswerk maak, doen ze niets anders dan ruzie maken met hun zusjes en broertjes.

‘Wat zit je allemaal te piekeren?’ vraagt mama.

‘Ik dacht dat je gewoon ja zou zeggen,’ zeg ik. ‘We zijn toch rijk?’

‘We mogen niet klagen,’ zegt mama. ‘We hebben inderdaad geen geldzorgen. Maar er wonen hier in de buurt veel mensen die rijker zijn dan wij. Tenminste, als je naar hun huizen en hun spullen kijkt. Maar er zijn in onze stad ook buurten waar mensen wonen die ons heel rijk vinden.’

‘Zijn die dan arm?’

‘Tja. Het ligt er dus maar aan met wie je jezelf vergelijkt. Echt rijke mensen, ik bedoel met villa’s in het buitenland en plezierjachten in de Middellandse Zee, zien ons misschien als arme sloebers.’ Mama zwijgt even. ‘Maar ...’ gaat ze verder, ‘de juf bedoelde dus, toen ze zei dat ze zich de koning te rijk voelde, dat ze supergelukkig was.’

‘Ja, dat zei ze.’

‘Dan verstaat ze onder rijkdom iets anders dan veel geld hebben.’

‘Ja. Zij voelt zich rijk omdat ze supergelukkig is.’

Ik raak in de war. Ik wist vanochtend al dat er iets mis was met de uitdrukking die de juf gebruikte.

‘Je kunt dus op twee manieren rijk zijn,’ zeg ik.

‘Precies,’ zegt mama. ‘De eerste heeft met geld te maken, de tweede met geluk. Misschien is er nog een derde manier. Iets met geloof.’

‘Met geloof?’ vraag ik verbaasd. ‘Hoe bedoel je?’

‘Ik krijg op het werk soms te maken met mensen die heel sterk in iets geloven, bijvoorbeeld in God, en daar

blij van worden en er steun aan hebben. Ik heb er altijd moeite mee, ik heb liever dat ze vertrouwen hebben in de wetenschap en in de geneeskunde.'

'Geloven ze dan dat God hun kind geneest en niet jij?'

'Ja. En ze geloven ook dat bidden helpt.'

Het duizelt me, mijn hersenen kunnen het moeilijk aan, zoveel soorten van rijk zijn.

'Mama, ik snap het even niet meer,' zeg ik.

Mama knikt.

'Denk er maar eens over na,' zegt ze.

Dat krijg ik al mijn hele leven te horen van haar: denk er maar eens over na.

Wist je dat ...?

De meeste kinderen van 8 tot en met 11 jaar krijgen zakgeld, vaak contant, soms wordt het geld gestort op een eigen bankrekening.

Jongens verdienen twee keer zoveel als meisjes met klussen.

Kinderen krijgen gemiddeld 37 euro per maand. Niet alleen zakgeld, maar ook geld voor bijvoorbeeld klusjes.